Toelichting op het Model Reglement van Orde Opleidingscommissies 2025 e.v.

De opleidingscommissie is sinds 1 september 2017 een medezeggenschapsorgaan in de zin van de wet hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). De opleidingscommissies heeft als primaire opdracht om te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding. Op sommige onderdelen van de OER heeft de commissie adviesrecht en op sommige onderdelen van de OER instemmingsrecht. Voorts staat in de WHW dat de opleidingscommissie de bevoegdheid heeft om twee keer per jaar met het bestuur van de opleiding te spreken over het voorgenomen beleid.

Volgens de wettelijke bepalingen dient de opleidingscommissie een reglement voor de zaken van huishoudelijke aard op te stellen conform artikel 9.18 lid 4 jo artikel 9.31 lid 7 van de WHW.

Met dit model reglement geven wij daarvoor een handreiking. In dit reglement komen artikelen aan bod die in een huishoudelijk reglement voorkomen. De inhoud van de artikelen in dit reglement schetsen een redelijk minimum. Het is uiteraard mogelijk van de minima af te wijken en een meer uitgebreid/expliciet reglement op te stellen. De *cursief* opgenomen teksten zijn in ieder geval artikelen die verder gaan dan het minimaal noodzakelijke, deze kunnen naar wens wel of niet overgenomen worden.

Model Reglement van Orde Opleidingscommissie

Van de Faculteit [...]

Voor de opleiding(en):
[a] [b]
Etc.

Reglement van Orde zoals bedoeld in artikel 9.18, vierde lid, jo. artikel 9.31, zevende lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en met inachtneming van het Faculteitsreglement.

Gebruikte afkortingen
FB = Faculteitsbestuur
FR = Faculteitsraad
OC of commissie = Opleidingscommissie
OER = Onderwijs en Examenregeling
WHW = Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen
De begrippen in dit reglement hebben de betekenis die daaraan in het Faculteitsreglement van de Faculteit [FACULTEIT] en de WHW gegeven wordt.

Hoofstuk 2 De opleidingscommissie

Artikel 2.1 Eisen en samenstelling
1. De leden van de opleidingscommissie dienen betrokken te zijn bij het onderwijs van de onder de commissie ressorterende opleiding(en). Zij die deel uitmaken van het bestuur van de universiteit of faculteit kunnen niet tevens lid zijn van de commissie. Gelet op de verdeling van de bevoegdheden is het combineren van een lidmaatschap van de FR en de OC af te raden.
2. De leden van de commissie worden door het faculteitsbestuur benoemd. De wijze van samenstelling van de commissie is geregeld in het Faculteitsreglement. Jaarlijks wordt vastgesteld of het wenselijk is de wijze van samenstelling (verkiezing of alternatieve wijze van samenstelling) aan te passen.
3. De opleidingscommissie bestaat voor de helft uit studenten en voor de andere helft uit leden die door en uit het personeel worden gekozen.
4. Van de studentleden worden studenten uit alle onder de opleidingscommissie ressorterende bacheloropleiding(en) en masteropleiding(en) gekozen en bevat een representatieve vertegenwoordiging over de jaren.

Lid 1: Volgt uit artikel 9.18 lid 4 jo artikel 9.31 lid 4 WHW.
Lid 2: Volgt uit artikel 9.18 lid 4 WHW.
Lid 3: Volgt uit artikel 9.18 lid 4 jo artikel 9.31 lid 3 WHW.

Artikel 2.2 Lidmaatschap

1. De zittingstermijn van de leden van de opleidingscommissie is [..] jaar. Hierna eindigt het lidmaatschap van rechtswege.
2. Na het verlopen van de zittingstermijn kan het lidmaatschap worden verlengd met eenzelfde periode.
3. Het lidmaatschap eindigt tevens:

a. Op schriftelijk verzoek van het lid zelf aan de voorzitter van de OC;
b. Indien niet meer wordt voldaan aan de vereisten van het lidmaatschap;
c. Indien een lid van de commissie aantoonbaar handelt tegen de wettelijke kaders en taken van de opleidingscommissie en het faculteitsbestuur het lid gemotiveerd ontheft van zijn taken;
d. Bij overlijden.

Artikel 2.3 Taken

1. De opleidingscommissie heeft conform artikel 9.18 lid 1 van de WHW tot taak te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding(en).
2. De commissie heeft voorts:

a. adviesrecht ten aanzien van de gehele onderwijs- en examenregeling, met uitzondering van de artikelen ten aanzien waarvan de commissie op grond van de wet instemmingsrecht heeft, zoals uitgewerkt in bijlage 1;
b. als taak het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling;
c. als taak desgevraagd of uit eigen beweging advies uitbrengen of voorstellen doen aan het [bestuur van de opleiding/opleidingsdirecteur] en het FB over alle aangelegenheden betreffende het onderwijs in de desbetreffende opleiding(en).
d. als taak de adviezen en voorstellen, bedoeld onder c, ter kennisneming aan de faculteitsraad te zenden.

Volgt uit artikel 9.18 lid 1 WHW.

Artikel 2.4 Voorzitter en secretaris

1. De opleidingscommissie kiest al dan niet uit haar midden een voorzitter en een of meer plaatsvervangende voorzitters. Deze worden bij voorkeur paritair gekozen uit beide geledingen.
2. *De voorzitter heeft tot taak het bijeenroepen, voorzitten en sluiten van de vergaderingen, het leiden van de werkzaamheden van de commissie, de coördinatie van de werkzaamheden van de commissie en het handhaven van de vergaderorde.*
3. *De commissie kiest uit haar midden een secretaris. Deze wordt bij voorkeur gekozen uit de geleding waaruit de voorzitter niet is gekozen.*
4. *De secretaris heeft tot taak het inventariseren van stukken voor de vergaderingen, versturen van adviezen en beslissingen voor instemming, bijhouden van de OC-mailbox etc.*

Volgt uit artikel 9.18 lid 4 jo artikel 9.31 lid 8 WHW.

Hoofdstuk 3 Werkwijze

Artikel 3.1 Dagelijks bestuur

1. De opleidingscommissie kan een dagelijks bestuur benoemen bestaande uit de voorzitter en de secretaris, en eventueel een lid uit zowel de personeels- als studentgeleding.
2. De taken van een dagelijks bestuur bestaan uit het toezien op de procesgang van onder andere de algemene gang van zaken en het jaarplan van de commissie.

Artikel 3.2 Tijdelijke commissie

De opleidingscommissie kan tijdelijke commissies instellen ter ondersteuning van haar werkzaamheden. Deze worden paritair uit student- en personeelsleden samengesteld.

Artikel 3.3 Vergaderschema en jaarplan

1. De opleidingscommissie stelt in haar eerste vergadering van het studiejaar een vergaderschema vast.
2. De commissie stelt in overleg met de opleidingsdirecteur bij aanvang van elk studiejaar tevens een jaarplan op met een indicatie van welke onderwerpen in welke vergadering aan bod zullen komen en in welke vergadering overleg met de opleidingsdirecteur zal plaatsvinden.
3. *Op verzoek van de voorzitter, het dagelijks bestuur of van ten minste [..] leden van de opleidingscommissie kan de commissie aanvullend bijeenkomen.*

Hoofdstuk 4 De vergadering

Artikel 4.1 Agenda

1. Voor elke vergadering wordt een agenda opgesteld door [de voorzitter/het dagelijks bestuur]. *Deze wordt, inclusief alle stukken, minimaal [...] dagen voor aanvang van de vergadering naar alle leden rondgestuurd.*
2. *Leden kunnen tot uiterlijk [...] dagen voor versturing van de agenda onderwerpen indienen. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter ontheffing geven van deze termijn.*
3. De opleidingscommissie stelt bij aanvang van de vergadering op voorstel van [de voorzitter/het dagelijks bestuur] de agenda vast.

Artikel 4.2 Verslaglegging

1. Van elke vergadering wordt door de secretaris een verslag gemaakt. Op de eerstvolgende vergadering wordt het verslag door de opleidingscommissie vastgesteld.
2. Een verslag bevat ten minste de namen van de aanwezige leden, een weergave van ieder besluit van de commissie tijdens de vergadering en een actiepuntenlijst.

Artikel 4.3 Deelname

De opleidingscommissie kan besluiten om andere personen uit te nodigen om aan de beraadslagingen deel te nemen als toehoorders, als sprekers of met adviserende stem.

Artikel 4.4 Stemming

1. Bij stemming verklaart elk lid zich voor of tegen, of onthoudt zich van stemmen.
2. Na de besluitvorming formuleert de voorzitter wat besloten is. Dit wordt opgenomen in de besluitenlijst.

Artikel 4.5 Rechten en plichten

1. Wanneer het FB de opleidingscommissie om instemming of advies vraagt op een voorstel conform artikel 2.3 lid 2, sub a, wordt de commissie door het FB in de gelegenheid gesteld met hem overleg te voeren voordat advies wordt uitgebracht of een beslissing wordt genomen.
2. Instemming of advies wordt gevraagd op een zodanig tijdstip dat de beslissing of advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming van het FB.
3. Het FB zendt de opleidingscommissie, ook ongevraagd, tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van zijn taken naar redelijkheid en billijkheid nodig acht.
4. Adviezen en beslissingen ten aanzien van instemming van de commissie aan het FB dienen gemotiveerd te worden en schriftelijk te worden vastgelegd.
5. Het FB draagt er zorg voor dat de commissie zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis wordt gesteld van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies of de beslissing voor instemming gevolg wordt gegeven.
6. Wanneer het FB het advies of de beslissing ten aanzien van instemming niet of niet geheel wil volgen, wordt de commissie in de gelegenheid gesteld met het bestuur nader overleg te voeren alvorens het besluit definitief wordt genomen.

7. Indien de commissie, al dan niet ongevraagd, het FB of [bestuur van de opleiding/opleidingsdirecteur] van advies voorziet betreffende het onderwijs in de betreffende opleiding(en), reageert het FB of [bestuur van de opleiding/opleidingsdirecteur] binnen twee maanden na ontvangst op het voorstel.
8. De commissie is bevoegd het [bestuur van de opleiding/opleidingsdirecteur] onderscheidenlijk het FB ten minste tweemaal per jaar uit te nodigen om het voorgenomen beleid te bespreken.

Volgt uit artikel 9.18 lid 2 jo artikel 9.35 sub b, c en d WHW.
Lid 7: Volgt uit artikel 9.18 lid 3 WHW.
Lid 8: Volgt uit artikel 9.18 lid 5 WHW.

Hoofdstuk 5 Kwaliteitszorg

Artikel 5.1 Kwaliteitsborging

1. De opleidingscommissie krijgt inzage in de alle evaluaties van de opleiding(en) en studenttevredenheidsonderzoeken en bespreekt deze. Waar nodig brengt zij advies uit conform artikel 2.3 lid 2, sub c, aan het [bestuur van de opleiding/opleidingsdirecteur] en/of het FB.
2. De commissie stelt aan het einde van elk studiejaar een jaarverslag op en zendt dit naar het FB. De commissie zendt het jaarverslag ter kennisneming aan de FR.
3. De commissie draagt zorg voor een deugdelijke archivering van alle (gevraagd en ongevraagd gegeven) adviezen, beslissingen ten aanzien van instemming, verslagen van vergaderingen en het jaarverslag.
4. De commissie kan de stukken genoemd in lid 3 op verzoek overleggen bij een visitatie van de opleiding(en).

NB. De taak van de OC is het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding en meer expliciet te adviseren over de uitvoering van de OER. Hiermee is een rol weggelegd om zich bezig te houden met advies over de kwaliteiten van docenten en onderwijs- en docentevaluaties. Het is van belang dit te expliciteren in het Reglement. Bovenstaande kan worden aangevuld hoe dit binnen de opleiding/faculteit precies wordt ingevuld.

Artikel 5.2 Accreditatie

1. De opleidingscommissie bespreekt het visitatierapport.
2. *De studentleden van de commissie krijgen een coördinerende rol bij de totstandkoming van het hoofdstuk van studenten in de zelfevaluatie van de opleiding*.

Artikel 5.3 Facilitering

De opleidingscommissie heeft conform artikel 9.48 lid 3 van de WHW in redelijkheid en naar behoefte recht op voorzieningen en scholing ten behoeve van de uitvoering van zijn werkzaamheden.

Volgt uit artikel 9.48 lid 3 WHW.

Hoofdstuk 6 Overig

Artikel 6.1 Geschillencommissie

1. De opleidingscommissie heeft op basis van de Wet toegang tot de landelijke Geschillencommissie medezeggenschap, als bedoeld in artikel 9.39 van de WHW.
2. De Geschillencommissie neemt kennis van geschillen tussen een medezeggenschapsorgaan en het CvB of het FB over:
a. De totstandkoming, wijziging of toepassing van het medezeggenschapsreglement, bedoeld in artikel 9.34 van de WHW;

b. Geschillen die voortvloeien uit de artikelen 9.30a, 9.18, 9.32, 9.33, 9.33a, eerste, tweede en derde lid, onder b, 9.34, 9.35, 9.36, 9.38 en 9.38a.

Volgt uit artikelen 9.39 en 9.40 WHW.

Artikel 6.2 Inwerkingtreding
Het Reglement van Orde wordt door de OC vastgesteld. Dit reglement van orde treedt in werking op [datum].

Artikel 6.3 Wijziging en vaststelling van het reglement van orde
1. De opleidingscommissie is te allen tijde bevoegd om, eventueel in overleg met het FB, het reglement van orde te wijzigen en opnieuw vast te stellen *door een met twee derde van de stemmen genomen besluit*.
2. Wijzigingen van het Reglement treden in werking met ingang van de dag volgende op die van de vaststelling.

Artikel 6.4 Kennisgeving
De voorzitter zendt dit reglement van orde ter kennisneming aan het FB en het [bestuur van de opleiding/opleidingsdirecteur].

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de OC.

Bijlage 1

Onderwerpen Onderwijs – en Examenregeling (OER) 7.13 lid 2 WHW	F-Raad		OC	
	I	A	I	A
a. de inhoud van de opleiding en van de daaraan verbonden examens				
a1. de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd				
b. de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding				
c. de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven				
d. waar nodig, de inrichting van praktische oefeningen				
e. de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deel uitmakende onderwijseenheden				
f. de nadere regels, bedoeld in de artikelen 7.8b, zesde lid, en 7.9, vijfde lid *(BSA)*				
g. ten aanzien van welke opleidingen toepassing is gegeven aan artikel 7.5d *(verhoogde studielast)*				
h. het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden				
i. de voltijdse, deeltijdse of duale inrichting van de opleiding				
j. waar nodig, de volgorde waarin, de tijdvakken waarbinnen en het aantal malen per studiejaar dat de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van de tentamens en examens, alsmede de wijze waarop inschrijving hiervoor plaatsvindt en de reguliere inschrijfperiode die van toepassing is				
k. waar nodig, de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur te verlengen				
l. of de tentamens mondeling, schriftelijk of op een andere wijze worden afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen				
m. de wijze waarop studenten met een handicap of chronische ziekte redelijkerwijs in de gelegenheid worden gesteld de tentamens af te leggen				
n. de openbaarheid van mondeling af te nemen tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen				
o. de termijn waarbinnen de uitslag van een tentamen bekend wordt gemaakt alsmede of en op welke wijze van deze termijn kan worden afgeweken				
p. de wijze waarop en de termijn gedurende welke degene die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, inzage verkrijgt in zijn beoordeelde werk				
q. de wijze waarop en de termijn gedurende welke kennis genomen kan worden van vragen en opdrachten, gesteld of gegeven in het kader van een schriftelijk afgenomen tentamen en van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden				
r. de gronden waarop de examencommissie voor eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden, vrijstelling kan verlenen van het afleggen van een of meer tentamens				
s. waar nodig, dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens				
t. waar nodig, de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen				
u. de bewaking van studievoortgang en de individuele studiebegeleiding				
v. waar nodig: de wijze waarop de selectie van studenten voor een traject als bedoeld in artikel 7.9b of voor een opleiding of afstudeerrichting als bedoeld in artikel 7.3h plaatsvindt *(excellentietraject binnen een opleiding)*				
x. de feitelijke vormgeving van het onderwijs, waaronder in ieder geval begrepen het aanbod van premasters				
alle overige onderwerpen die in de OER zijn geregeld maar die niet als zodanig zijn genoemd in art. 7.13 WHW onder a t/m y.				

De lettering komt overeen met de lettering van artikel 7.13 lid 2 WHW

Afkortingen:
F-raad: Faculteitsraad
OC: Opleidingscommissie
I: Instemmingsrecht
A: Adviesrecht